

Juni 2023

Arbeidsmarktprognoses zorg en welzijn tot 2032 Noord-Brabant

 transvorm

**verder
met werken
in zorg en
welzijn**

Prognoses Noord-Brabant tot 2032

Hoe ontwikkelt de arbeidsmarkt voor zorg en welzijn in Noord-Brabant zich tot 2032?

We kijken vooruit in arbeidsmarktprognoses. Die prognoses zijn het verschil tussen een inschatting van de toekomstige vraag naar en het aanbod van zorg- en welzijnsmedewerkers. De cijfers geven een goede indicatie van de knelpunten, nu en in de nabije toekomst.

De prognoses komen uit het Prognosemodel Zorg en Welzijn, dat in opdracht van het Ministerie van VWS is ontwikkeld door ABF Research.

Hoewel de prognoses zorgvuldig zijn samengesteld blijft het onmogelijk om de toekomst exact te voorspellen. Tenzij anders vermeld is alle informatie in deze publicatie afkomstig van het ABF prognosemodel Zorg en Welzijn.

Demografische ontwikkelingen 2022-2032

Mensen worden steeds ouder en het aantal potentiële medewerkers stijgt minder hard

65+	+25%	➔	Pensioen
80+	+53%	➔	Vaak meer zorg nodig
20-65	+0,2%	➔	Arbeidsmarkt wordt steeds krappere: vraag naar zorg- en welzijnsmedewerkers stijgt, potentieel aanbod stabiliseert

Arbeidsvraag en personeelsaanbod

De arbeidsvraag en het personeelsaanbod worden afzonderlijk van elkaar berekend. De confrontatie tussen vraag en aanbod geeft inzicht in de vervulde vraag (= aantal medewerkers) en op overschotten in vraag en aanbod.

In het prognosemodel zijn de volgende onderdelen meegenomen:

Ontwikkeling arbeidsvraag

- Aantal medewerkers vorig jaar
- Vacatures vorig jaar
- Ontwikkeling zorggebruik
- Ontwikkeling arbeidsproductiviteit
- Ontwikkeling ziekteverzuim
- Ontwikkeling deeltijdfactor

Ontwikkeling personeelsaanbod

- Aantal medewerkers vorig jaar
- Werkzoekenden vorig jaar
- Demografische ontwikkeling
- Op- en omscholing
- Uitstroom (incl. pensioen)
- Instroom: onderwijs, herintreders, zij-instromers
- Verschuiving tussen branches

Scenario's prognosemodel zorg en welzijn

Referentiescenario

In het Referentiescenario houden we rekening met demografische ontwikkelingen en andere trends die zichtbaar zijn in realisatiecijfers.

Scenario Nieuw Beleid

In het scenario Nieuw Beleid nemen we naast het referentiescenario de verwachte effecten van relevante voorgenomen of recent ingevoerde beleidsmaatregelen mee:

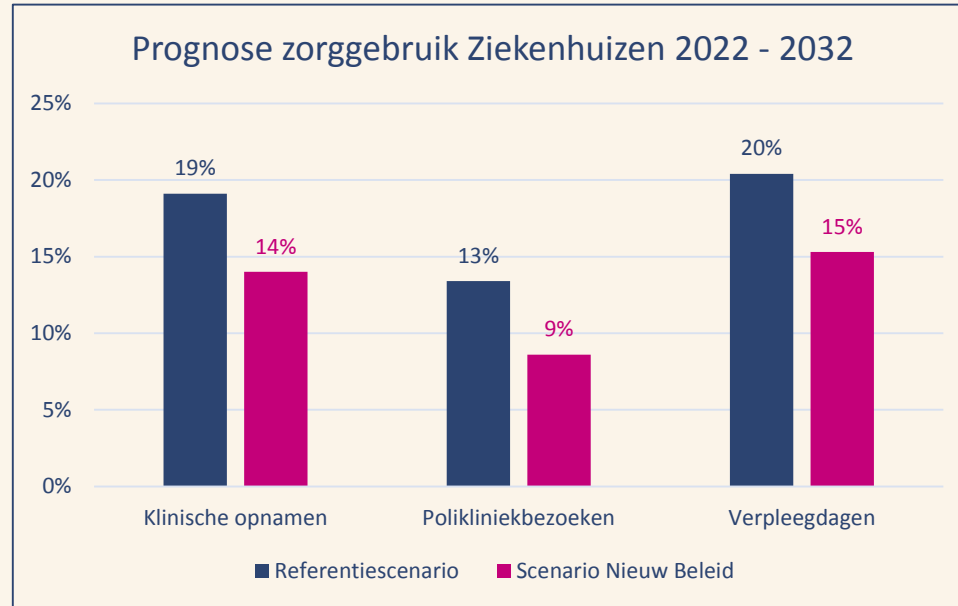
- Het Integraal Zorgakkoord (IZA)
- Het Programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen (WOZO)
- Het Regeerakkoord
  - 96% vergoeding kinderopvang
  - Herinterpretatie van het kwaliteitskader verpleegzorg
  - Eigen bijdrage huishoudelijke hulp
  - Meer tijd voor de patiënt in huisartsenzorg
- Versterking dienstverlening kwetsbaren

In deze publicatie worden cijfers gepresenteerd uit beide scenario's.

Waar de resultaten van beide scenario's weinig van elkaar verschillen tonen we alleen de resultaten van het Referentiescenario.

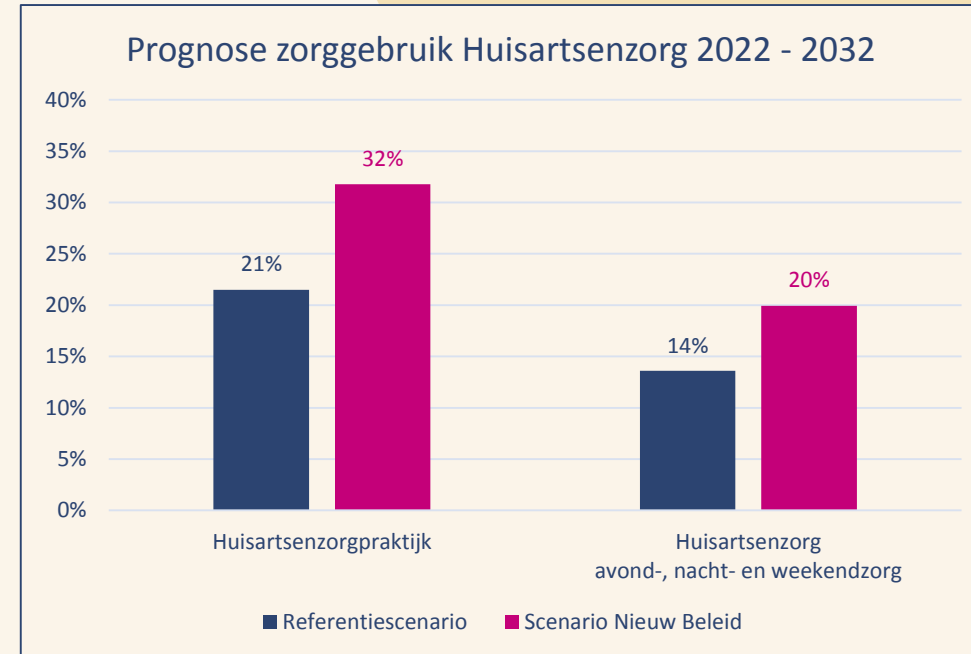
Prognose zorggebruik: ziekenhuizen

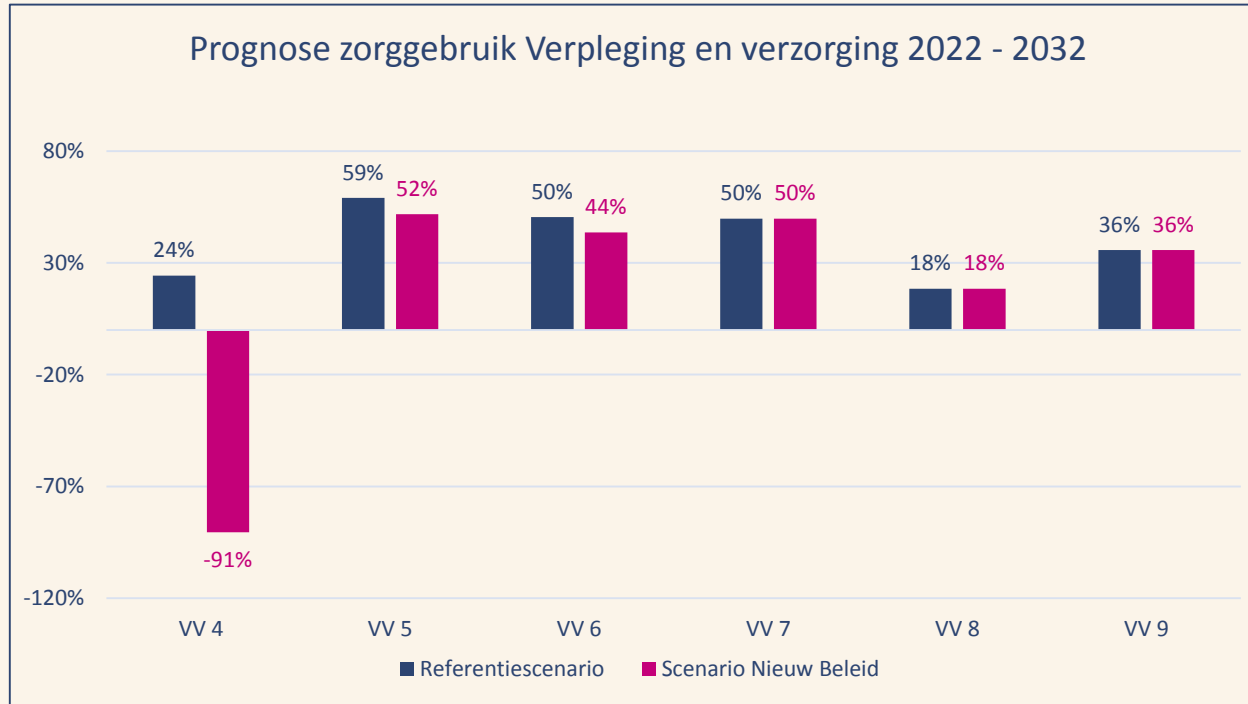
- Het zorggebruik binnen de ziekenhuizen zal de komende jaren toenemen.
- In het scenario Nieuw Beleid is rekening gehouden met minder groeiruimte voor ziekenhuizen, als gevolg van het Integraal Zorgakkoord. Volgens het scenario Nieuw Beleid zal het zorggebruik in de ziekenhuizen dan ook minder toenemen vergeleken met het Referentiescenario.

Prognose zorggebruik: huisartsenzorg

- Het zorggebruik in de huisartsenzorg zal de komende jaren toenemen.
- In het scenario Nieuw Beleid is rekening gehouden met meer groeiruimte voor de huisartsenzorg, als gevolg van het Integraal Zorgakkoord. Volgens het scenario Nieuw Beleid zal het zorggebruik in de huisartsenzorg dan ook meer toenemen dan in het Referentiescenario.

Prognose zorggebruik: verpleging en verzorging

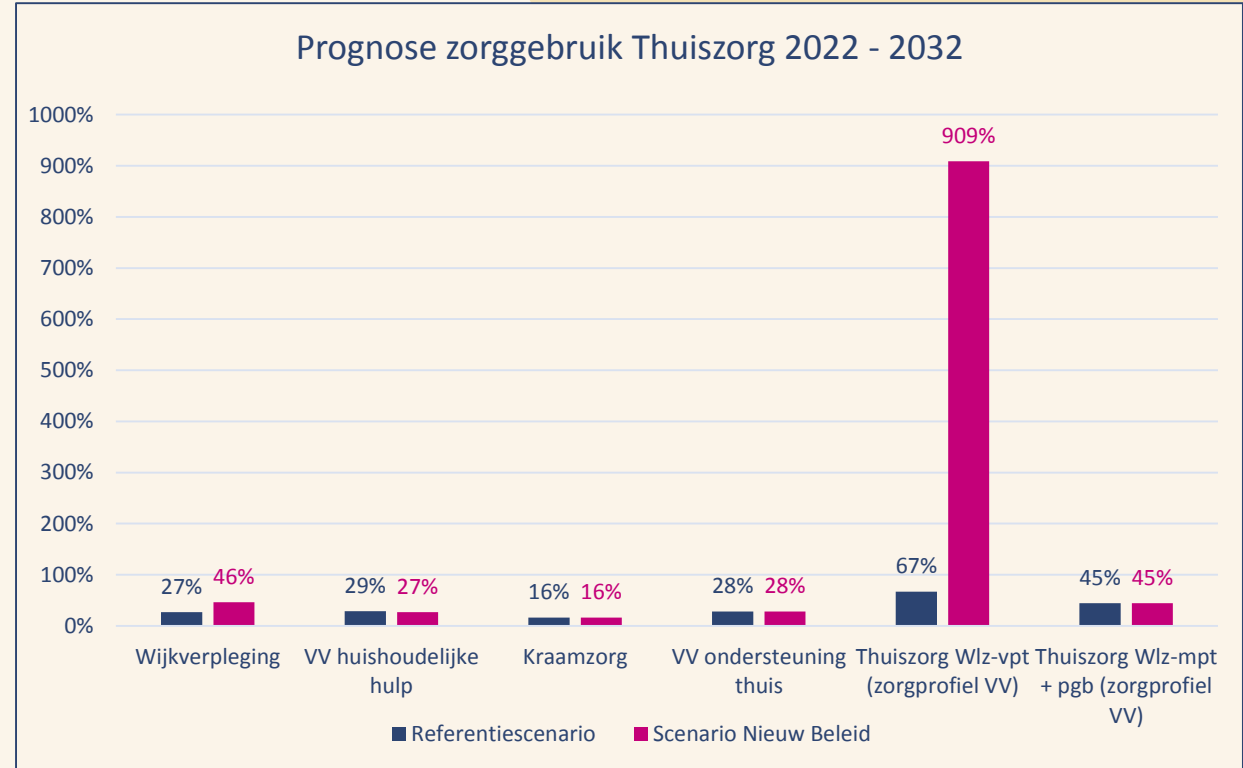

- In het scenario Nieuw Beleid is de WOZO meegenomen. De afname van 91% voor zorgzwaarte VV 4 (*beschut wonen met intensieve begeleiding en uitgebreide verzorging*) laat het effect zien van “zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan”, wat opgenomen is in de WOZO.

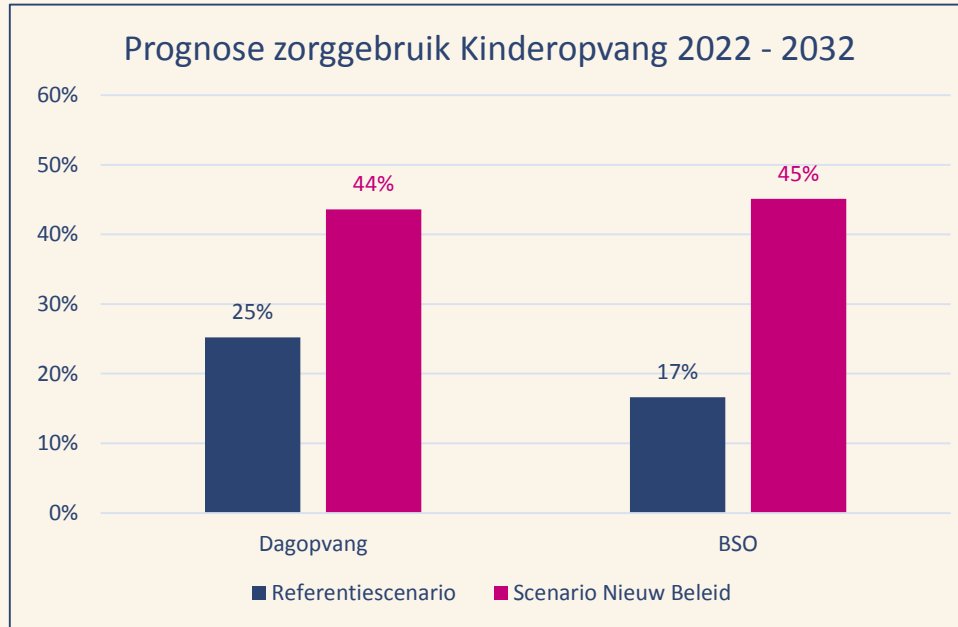

Prognose zorggebruik: thuiszorg

- De toename van 909% voor de thuiszorg WLZ – vpt (zorgprofiel vv) laat het effect zien van “zelf als het kan, thuis als het kan, digitaal als het kan” (WOZO) in het scenario Nieuw Beleid.
- Daarnaast is in het scenario Nieuw Beleid voor de wijkverpleging rekening gehouden met meer groei ruimte, zoals vastgesteld in het IZA (46% versus 27%).

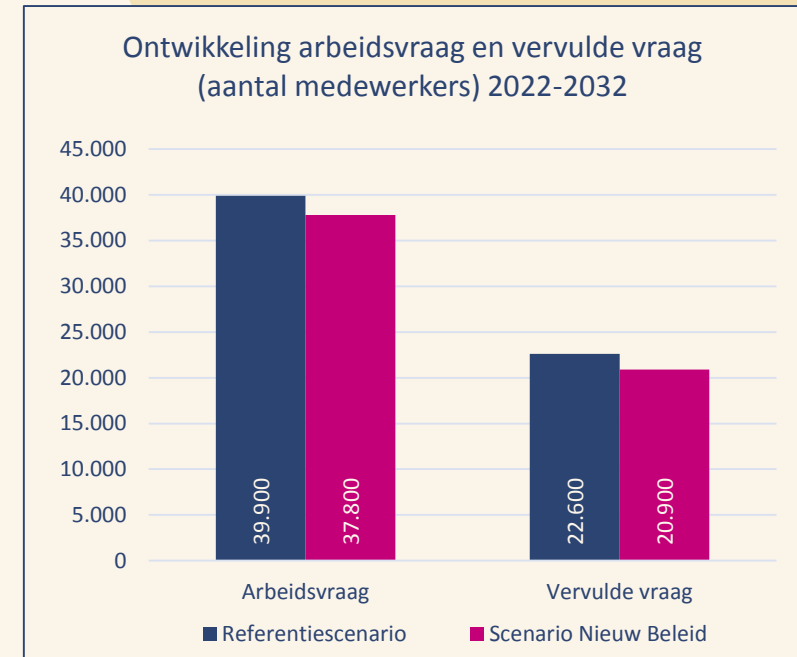
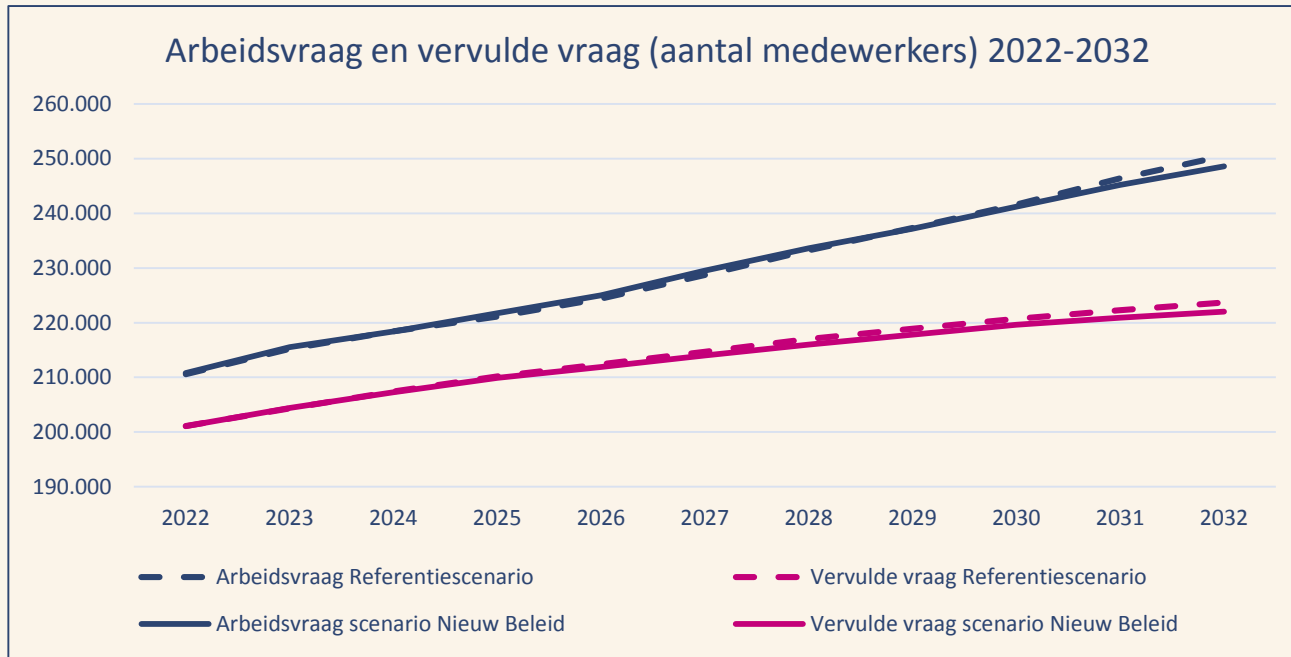
Prognose zorggebruik: kinderopvang

- Het zorggebruik in de kinderopvang zal de komende jaren toenemen.
- In het scenario Nieuw beleid is uitgegaan van 96% vergoeding van de kinderopvang vanaf 2025*. Dit is duidelijk zichtbaar in de grote toename van het zorggebruik.

* De prognoses zijn gepubliceerd in maart 2023. Hierbij is uitgegaan van 96% vergoeding van de kinderopvang vanaf 2025. In april 2023 is bekend gemaakt dat dit kabinetsplan twee jaar wordt uitgesteld naar 2027.

Prognose arbeidsvraag en aantal medewerkers

- De arbeidsvraag neemt meer toe dan de vervulde vraag (aantal medewerkers).
- Zowel de arbeidsvraag als de vervulde vraag zullen volgens het scenario Nieuw Beleid minder toenemen dan volgens het Referentiescenario.

Prognose medewerkers zorg en welzijn

Branche	60+ in 2022 *	60+ in 2032 *
Kinderopvang	5,5%	5,1%
Jeugdzorg	8,8%	8,6%
Universitair medische centra **	7,7%	10,7%
Geestelijke gezondheidszorg	11,5%	11,4%
Gehandicaptenzorg	11,1%	12,5%
Ziekenhuizen	12,6%	13,8%
Sociaal werk	14,5%	15,3%
Overige zorg en welzijn	11,6%	15,6%
Verpleging en verzorging	15,7%	17,6%
Huisartsen en gezondheidscentra	11,1%	19,6%
Thuiszorg	16,7%	23,1%

- Het aantal zorg- en welzijnsmedewerkers blijft stijgen
- Van 2022 – 2032 is de stijging 22.600 (11%)
- Dit betekent ruim **223.000** medewerkers in 2032
- In 2032 is de ratio van medewerkers 60 jaar of ouder:
  - zorg- en welzijn **1 op 7**
  - verpleging en verzorging **1 op 6**
  - huisartsen en gezondheidscentra **1 op 5**
  - thuiszorg **1 op 5**

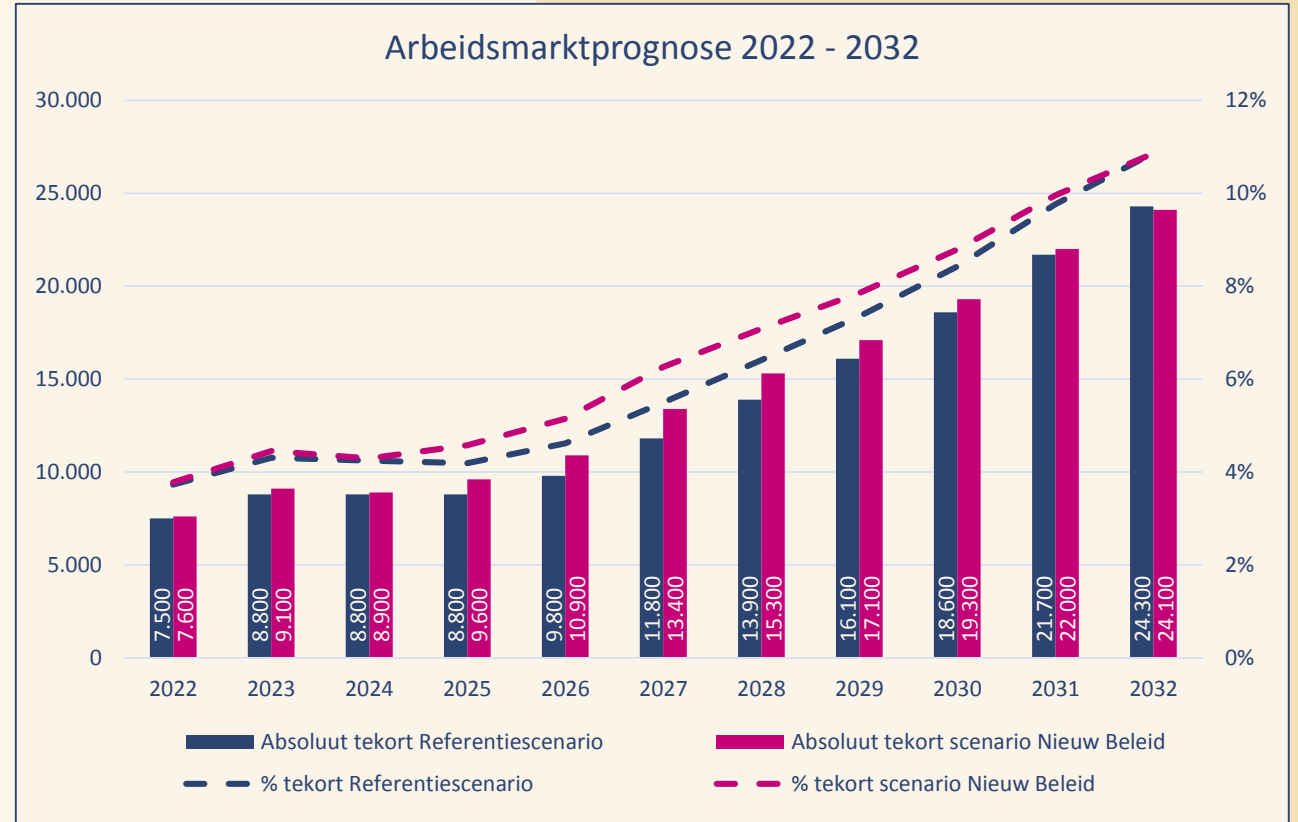
* De gepresenteerde cijfers zijn volgens het Referentiescenario.

** Dit zijn medewerkers die in Noord-Brabant wonen en bij een universitair medisch centrum buiten Noord-Brabant werken.

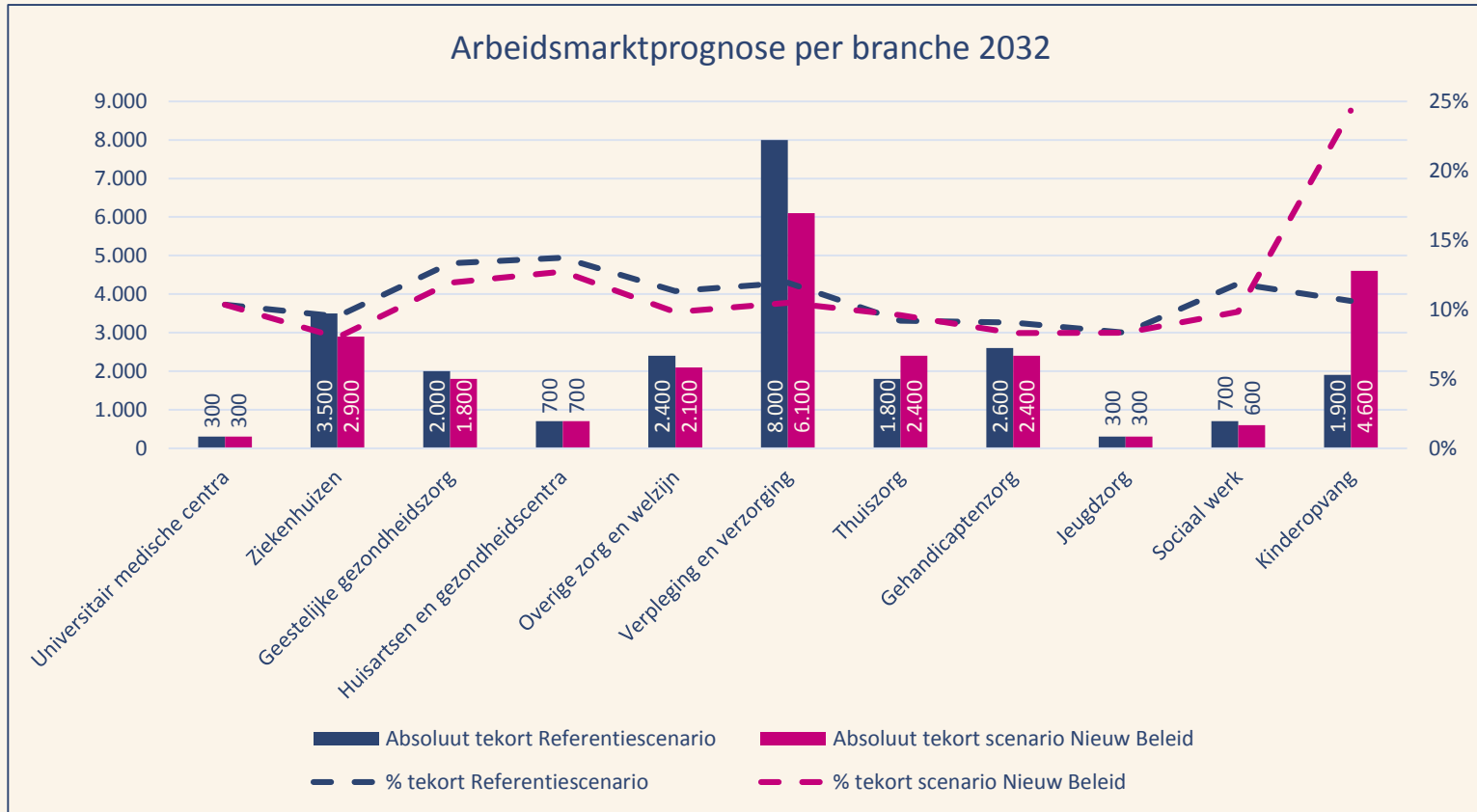

Prognose arbeidsmarkttekorten

- De vraag naar zorg groeit harder dan het aantal medewerkers. Het arbeidsmarkttekort loopt de komende jaren op tot ruim **24.000** medewerkers.
- Dit is **11%** van het verwachte aantal medewerkers. In 2022 was dit 4%.
- Volgens het scenario Nieuw Beleid worden iets hogere tekorten verwacht ten opzichte van het Referentiescenario, behalve in 2032.

Prognose arbeidsmarkttekorten per branche

- In de meeste branches voorspelt het Referentiescenario hogere tekorten vergeleken met het scenario Nieuw Beleid, zowel in absolute aantallen als relatief.
- De effecten van het scenario Nieuw Beleid zijn met name zichtbaar in de lagere verwachte tekorten in de V&V en hogere verwachte tekorten in de thuiszorg en kinderopvang.

Prognose arbeidsmarkttekorten per functie

Referentiescenario (2032)

Top 5 functies met de grootste tekorten	Absoluut tekort
Verzorgende (niveau 3)	5.000
Verpleegkundige (niveau 4)	2.800
Verlos- en verpleegkunde (niveau 6)	1.400
GGZ beroepen Capaciteitsorgaan*	1.200
Helpende zorg & welzijn (niveau 2)	1.200

*(Master-) psychologen, GZ-psychologen, psychotherapeuten, klinisch (neuro)psychologen, verpleegkundig specialisten GGZ, verslavingsartsen KNMG, psychiaters, orthopedagoog-generalisten en kinder- en jeugdpsychologen NIP.

Scenario Nieuw Beleid (2032)

Top 5 functies met de grootste tekorten	Absoluut tekort
Verzorgende (niveau 3)	4.100
Verpleegkundige (niveau 4)	2.500
Pedagogisch werker (niveau 3)	2.100
Pedagogisch werker (niveau 4)	1.700
Helpende zorg & welzijn (niveau 2)	1.400

- De grootste absolute tekorten worden, ongeacht het scenario, verwacht in de functies verzorgende (niveau 3) en verpleegkundige (niveau 4).
- Volgens het scenario Nieuw Beleid zullen grotere tekorten ontstaan in de functie pedagogisch werker vergeleken met het Referentiescenario.

Prognose arbeidsmarkttekorten per functie

Referentiescenario (2032)

Top 5 functies met de grootste tekorten	% tekort
Sociaal geneeskundige	42,9%
Specialist ouderengeneeskunde, AVG en ondersteuners	33,3%
GGZ beroepen Capaciteitsorgaan*	30,0%
Huisartsen en ondersteuners	27,3%
Verzorgende (niveau 3)	18,7%

*(Master-) psychologen, GZ-psychologen, psychotherapeuten, klinisch (neuro)psychologen, verpleegkundig specialisten GGZ, verslavingsartsen KNMG, psychiaters, orthopedagoog-generalisten en kinder- en jeugdpsychologen NIP.

Scenario Nieuw Beleid (2032)

Top 5 functies met de grootste tekorten	% tekort
Sociaal geneeskundige	42,9%
Specialist ouderengeneeskunde, AVG en ondersteuners	33,3%
GGZ beroepen Capaciteitsorgaan*	29,3%
Huisartsen en ondersteuners	27,3%
Pedagogisch werker (niveau 3)	21,0%

- De grootste relatieve tekorten worden, ongeacht het scenario, verwacht in specialistische functies en bij huisartsen en ondersteuners.
- Deze tekorten zijn extra zorgwekkend omdat het gaat om specialistische functies waar alleen hoogopgeleide professionals na een langdurig opleidingstraject ingezet kunnen worden.

Observaties

- Mensen worden steeds ouder; meer mensen hebben meer zorg nodig.
- Het aantal zorg- en welzijnsmedewerkers stijgt, maar niet voldoende om de groeiende vraag naar zorg op te kunnen vangen.
- Het arbeidsmarkttekort neemt de komende jaren toe.
- Nieuwe beleidsmaatregelen zijn er onder andere op gericht om de zorg anders in te richten en op een andere manier te gaan werken.
- De nieuwe beleidsmaatregelen hebben effect op het zorggebruik en dus ook op de benodigde arbeid, maar lossen de tekorten op de arbeidsmarkt niet op.
- De effecten van de nieuwe beleidsmaatregelen zijn met name zichtbaar in de lagere verwachte tekorten in de V&V en hogere verwachte tekorten in de thuiszorg en kinderopvang.

